

АНАЛІЗ ПСИХОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ ВИНИКНЕННЯ АЕРОФОБІЇ

Розвиток транспортних мереж та сфери міжнародних відносин вразі збільшив кількість поїздок великої дальності. За даними вітчизняних дослідників Ю. Паламарчук та В. Ільєнко кількість пасажирських авіаперевезень в період з 2000 по 2011 рр. збільшилась в декілька раз, в цілому в світі щорічно послугами міжнародних авіаліній користується більше п'яти мільярдів чоловік. Незважаючи на це, по даним НСТАМ (Національної Спільноти Транспортної та Авіаційної Медицини), від 15% до 30% дорослих людей хворіють на аерофобію – панічний страх літаків та авіаперельотів, який часто стає причиною відмови від польоту.

Аерофобія проявляється переважно після 20-25 років. В основі аерофобії часто лежать різноманітні витіснені в підсвідомість неврози і фобії, однак поштовхом до їх зовнішнього прояву в формі страху польотів виступають певні події в житті людини, що зіграли роль пускового механізму фобії. У ході написання роботи з метою дослідження суб'єктивних причин аерофобії було проведено моніторинг сорока п'яти інтерв'ю осіб, що страждають аерофобією. В результаті отримано наступні дані: в 60% інтерв'ю причиною названий перегляд різноманітної, часто спотвореної інформації про авіакатастрофи та небезпечність літаків, в 18% інтерв'ю опитувані не змогли назвати причину аерофобії – вона виникла раптово приблизно після 20 років, в 11% інтерв'ю респонденти пов'язують виникнення фобії з досвідом переживання потенційно небезпечних ситуацій у польоті, 7% назвали причиною прояви паніку, прояви аерофобії у інших пасажирів, 4% причиною страху вважають думки про неприродність авіаперельотів.

Орієнтуючись на даний перелік суб'єктивно значимих причин, рекомендовано перед польотом уникати перегляду новин та передач на дану тематику. Для зниження рівня стресу пасажирів, перед зльотом і посадкою, підчас польоту періодично повідомляти інформацію про безпечність літаків і сприятливі умови польоту та тренованість і високу кваліфікацію персоналу. За наявності мотивації можна рекомендувати прийняті участь в спеціально створених психологічних програмах з подолання аерофобії. На даний момент в Україні відчувається брак подібних програм, тому робота над цією проблематикою є перспективною.

Науковий керівник – Власова-Чмерук О.М., викл.